

Indvanderrådgivningen i Reventlowsgade, København

af *Susanne Hjernø Pedersen*

Som et eksempel på hvad der i Danmark gøres for at integrere/hjælpe indvandrere – vil dette være en orientering om Indvanderrådgivningen i Reventlowsgade, København.

Efter aftale med psykolog Anna Jespersen og socialrådgiver Henny Rasmussen (der er en af de socialrådgivere, der varetager den daglige ledelse) har jeg skrevet denne orientering/beskrivelse af rådgivningen.

I medfør af bistandslovens § 28 jvf. soc. min. cirkulære af 9. oktober 1975, findes der i København en særlig rådgivning for indvandrere. Indvanderrådgivningen skal være et supplement til de almindelige offentlige institutioner – dvs. at Indvanderrådgivningen (=IR) er en alternativ mulighed i rækken af rådgivningsmuligheder.

Som udgangspunkt har rådgivningen ikke udtalt sig særligt meget til offentligheden, idet indvandrerkvinderne ikke ønsker offentlighed om deres personer. Det er ofte en meget stor overvindelse for dem, at tage kontakt til rådgivningen – derfor ønsker de at være beskyttet over for offentligheden/personer kommende udefra.

Indvanderrådgivningen giver nogle undervisningstilbud – samtidig med tilbud om rådgivning, både som aktiviteter om dagen og 3 aftener om ugen. Normalt er der 2-3 rådgivere tilknyttet til undervisningsholdene. Denne undervisning om aftenen henvender sig til både mænd og kvinder. Tirsdag aften er udelukkende for kvinder.

Der undervises i:

1. Dansk med ernæringslære,
2. Dansk og syning,
3. Dansk,
4. Samfundsorientering.

Ved at kombinere rådgivningen med undervisning opnås et miljø, hvor man i en periode deltager i undervisning, og i rådgivning, når der er behov for det, og når forskellige barrierer er overvundet. Også det sociale samvær er vigtigt, man møder landsmænd og andre indvandre-re, og lærer rådgivere, tolke og lærere at kende. Foruden individuel rådgivning gives en generel information, når holdene mødes i den fælles pause.

De problemer rådgiverne møder er følgende:

For mændenes vedkommende drejer det sig ofte om praktiske proble-

mer i relation til det danske samfund.

F.eks.: arbejdsmarked, skattevæsen, Direktoratet for Udlændinge m.v.

Hvad angår kvinderne er det mere personlige, familiemæssige og praktiske problemer. Disse problemer skal ses i sammenhæng med den på-virkning de får fra det danske samfund – deres møde med en anderle-des kultur.

Separation/skilsmisse

Nogle kvinders ønske om ændring i deres familiesituation kan være en reaktion på oplevelsen af en anden samfundsstruktur.

Der bliver gjort opmærksom på, at det må være kvindernes egen beslutning. De må i ro og mag overveje deres situation, og derefter hjælper rådgiverne så med de praktiske juridiske og personlige problemer. Man forsøger i forbindelse med disse sager at tage samtaler med begge parter – men som oftest er manden for stolt og ønsker ikke at drøfte familiemæssige problemer.

Man er i rådgivningen meget tilbageholdende i forbindelse med skilsmisssagerne, derfor gør IR opmærksom på de rent familiemæssige/følelsesmæssige konsekvenser af en separation/skilsmisse. Kvinderne kommer ofte til at stå meget alene – og de er traditionelt vant til tætte familiemæssige forhold.

Et andet alvorligt problem ved skilsmisse/separation er forældremyndigheds-spørgsmålet.

IR har en pragmatisk holdning til mange af disse familiemæssige problemer. Hvad angår forældremyndigheden, så kan man ikke alene henholde sig til de danske regler på området. Normerne er anderledes i de lande hvor indvandrerne kommer fra – og det må man tage i betragtning i den daglige rådgivning.

Ved skilsmisser – opstår der tit for kvinderne endnu et problem iflg. § 19 stk. 2 i udlændingeloven kan der ske inddragelse af opholdstilladelse under visse omstændigheder. Dette medfører, at kvinden får inddraget sin opholdstilladelse hvis samlivet ophører inden de to år er gået, før hun kan opnå selvstændig opholdstilladelse. Dette er et problem som rådgiverne ligeledes gør opmærksom på, når kvinderne ønsker separation/skilsmisse.

Statistik

I 1983 havde IR i løbende rådgivning 226 og i kortvarig rådgivning 235.

Fordelingen af disse var som følger:

Tyrkiet	28,8%
Pakistan	12,6%
Jugoslavien	22,4%
Marokko	6,7%
Arabisk talende lande	15,2%
Polen	2,7%
Andre lande:	
Europa	1,8%
Asien	7,2%
Afrika	1,3%
Amerika	1,3%
Uoplyste	0,0%
Ialt	100,0%

Generelt

Rådgiverne er vidende om, at mange indvandrere stadig ikke har kendskab til love og regler, der er vigtige for dem. Således fungerer IR i mange tilfælde som et slags informationskontor. I forbindelse med dette ser man i IR en mulighed for at bruge TV som et medie, der kunne anvendes i forbindelse med information af indvandrere og oplysning af danskere om indvandrere.

Fra omkring 1975 har man blandt indvandrere oplevet langvarig arbejdsløshed og deraf følgende økonomiske og sociale problemer. Man har også set eksempler på grov racisme og formentlig er den økonomiske krise medvirkende til en stigning i diskrimination og racisme. Her bliver IR brugt som en slags »klagecentral«, hvor man søger hjælp og støtte.

Til slut kan det oplyses, at Indvanderrådgivningen har mulighed for at trække på juridisk bistand fra bistandsafdelingen.

I Danmark har vi ikke et enkelt ministerium, der beskæftiger sig med indvandrersager. De forskellige ministerier varetager deres egne sagsområder. Derudover har Indenrigsministeriet en koordinerende funktion. Det samme er gældende for de kommunale instanser, hvor hver afdeling beskæftiger sig med de sager, der hører til netop denne afdeling.

Som afslutning kan det fremføres, at det kunne være ønskeligt, om man havde specielle juridiske konsulenter knyttet til de administrative instanser. Derved kunne man undgå den til tider lidt tilfældige rådgivning/information af indvandrere, der foregår rundt omkring i de offentlige instanser.